ἀνωμαλία ὁλόγυρά μου κι' αὐτό μεγάλωνε τὴν κακοκεφιά μου καὶ μοῦφερνε κόμπασμα στὸ λαιρύγγι.

Μιὰ ὑπηρέτρια μὲ ἀσυνήθιστη κομψότητα ντυμένη, μᾶς ἔφερε τρία ποτήρια κ' ἕνα μπουκάλι κόκκινο κρασί. Ἄφησε τὸ σπαρτόζικο ποτὸ στὰ γεμάτα μας ποτήρια. Τσουγκρίσαμε κι' οἱ τρεῖς μας τὰ ποτήρια μας καὶ δρόσισε τὸ κρασὶ ἀνακουφιστικὰ τὸ ξερὸ καὶ πικρό μου στόμα, καθὼς τὸ κατάπια μονομᾶς.

Ἀλλεπάλληλες ποτηριὲς ἔσπασαν τὸν πάγο ἀναμεταξύ μας. Μιλήσαμε γιὰ χίλια μικροτράγματα, γιὰ τὸν τόπο, γιὰ τὶς ἀσχολίες τῆς δουλειᾶς μας καὶ γιὰ τὸν καιρό. Μὰ παρατήρησα, μὲ τὸ φιλύποπτο μυαλό μου, πὼς πάντα ἔστριβε ἐπιτήδεια τὴ συζήτηση ὁ δήμαρχος τοῦ Τρεζτὲλ σὲ ἄλλα θέματα κάθε φορὰ ποὺ ἐρχόταν ἡ κουβέντα γιὰ τοὺς λαθρεμπόρους τοῦ τόπου.

Ἄστραφταν τότε παράξενα ἡ κόρες τῶν βαθουλῶν ματιῶν του. Σὲ κάποια στιγμὴ τὸν ρώτησα ἀπότομα γιὰ τ' ὄνομά του, θέλοντας νὰ βεβαιωθῶ γιὰ κάποια μυστική μου ἀπόψη.

— Ἰωάννης-Ρενὲ-Μαρία Ὀμνὲς ντὲ Λεζονγκάρ, κόμης ντὲ Γκονερού! μοῦ εἶπε μὲ γαλήνια φωνή, δίχως περηφάνεια καὶ δίχως στόμφο.

Ἔννοιωσα ἀμέσως ἕνα πεῖσμα λυσσασμένο μέσα μου. Ἐρχόμουν κύριος ἀπόλυτος σ' αὐτὰ τὰ μέρη, βέβαιος πὼς θὰ ταπεινώσω μὲ τὴ φανταχτερὴ θεωρία μου καὶ μὲ τὰ ἐπίσημα καθήκοντά μου, τοὺς μακροάρχοντας τοῦ τόπου μαζὺ μὲ τὸν κουτσοδήμαρχό τους, καὶ τώρα....

Τώρα ἤμουν πνιγμένος ἀπ' τὴ βαρειὰ καὶ τρομαστικὴ προσωπικότητα ἐκείνου, ποὺ λογάριαζα νὰ τὸν φωνάζω «Μπάρμπα Λεζονγκαρ»! Εἶχα ἕναν κόμητα ἀπέναντί μου, μὲ ὄνομα πασίγνωστο καὶ λαμπρὸ καὶ μὲ προσωπικότητα καταθλιπτικὴ εὐπατρίδου τῶν ἀνακτόρων. Ἄ! Ἦταν φοβερὸ αὐτὸ ποὺ ἔννοιωθα ἐκείνη τὴ στιγμή.

Σπρώθηκα ἀπότομα νὰ φύγω. Τοῦσφιξα τὸ χέρι ταραγμένος, μουρμουρίζοντας ξερά:

— Κύριε δήμαρχε, ὠρεβοὶρ.

Ἀπόφυγα νὰ τοῦ πῶ ὁλόκληρο τ' ὄνομά του. Ἐπίσης καὶ τὸν τίτλο του. Ψυχρὰ καὶ ἀξιόπρεπα αὐτὸς μὲ ἀντιχαιρέτησε ἀμέσως, ὑπενθυμίζοντας μὲ τρόπο νὰ συστηθῶ κ' ἐγώ:

— Ἀρμάνδος Τομέ, ὑπολογαγὸς τῶν τελωνοφυλάκων...

Μουρμούρισα ξερά—ξερά, βγῆκα ἀπ' τὴ σάλα κ' ἔφτασα ἀργότερα στὸ σταθμό μου, ἔχοντας πλάϊ μου ἀμίλητον κι' αὐτὸν τὸν πιστό μου Κενεμέρ.

Πέρασαν μέρες. Ὁ πληγωμένος ἀπ' τὴν ἐξαιρετικὴ ἐκείνη προσωπικότητα τοῦ δημάρχου ἐγωϊσμός μου δίψαγε ἐκδίκηση. Ἡ ἐπίμονη ἰδέα ποὺ καρφώθηκε στὸ μυαλό μου, γιὰ τὴ μυστηριώδη ἐνοχὴ τοῦ κόμητος ἀρχοντοχωριάτη καὶ δημάρχου στὰ λαθρεμπόρια τῆς περιφερείας, μὲ τυραννοῦσε σὲ ἀπίστευτο σημεῖο. Νύχτες ὁλόκληρες μὲ τὸ τουφέκι μου στὰ χέρια, ὁλομόναχος, ἔστηνα καρτέρι στὰ περίχωρα τοῦ σταθμοῦ καὶ παρακολουθοῦσα ἄγρυπνα τὶς κινήσεις τῶν ψαράδων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Λεζονγκάρ.

Ἀποφάσισα πειὰ νὰ παίξω ἀνοιχτὸ παιγνίδι, πηγαίνοντας γιὰ προβιβασμὸ ἢ χάνοντας τὰ γαλόνια μου ὁριστικά. Μὰ κατὰ βάθος διψοῦσε ἐκδίκηση ὁ ἐγωϊσμός μου. Τί παράξενο προαίσθημα μ' ἔσπρωχνε στὶς ἀκατανόητες αὐτὲς κινήσεις μου;

Δὲν ξέρω. Ἴσως τὸ ἀδικοχυμένο αἷμα τοῦ Μαθορέλ. Ἴσως ἡ μυστικὴ πεποίθηση τῆς ψυχῆς μου πὼς ἦταν σ' ὅλα μέσα ὁ παράξενος ἐκεῖνος δήμαρχος!

Ζήτησα ἐνισχύσεις ἐπειγόντως. Καὶ κινδυνεύοντας τὸ μέλλον μου καὶ τὴ θέσι μου, πάτησα μιὰ νύχτα ξαφνικὰ τὸ σπίτι—φρούριο τοῦ δημάρχου!

Θέλετε τὸ ἀποτέλεσμα; Ἀπίστευτο, κι' ὅμως ἀληθινό. Βρήκαμε μέσα ἀποθῆκες, ὑπόγειες κ' ἀπέραντες, γεμᾶτες λαθραῖα ἐμπορεύματα, φερμένα ἀπ' τὴν Ἀγγλία. Βρήκαμε τὸ σταθὶ καὶ τὰ κιάλια τοῦ μακαρίτη Μαθορέλ. Ἀφωτλίσαμε τὸ ἀλαφιασμένο προσωπικό του, ποὺ δὲν πρόλαβε ἀπ' τὴν ξαφνικὴ ἐνέργειά μου νὰ ρίξη οὔτε μιὰ σφαῖρα, κ' ὅταν....

Ὅταν ἀνιζήτησα τὸν κοιμισμένο στὴν κάμαρά του δήμαρχο τοῦ Τρεζτέλ, τὸν βρῆκα στὸ πάτωμα νεκρὸ μὲ τσακισμένο συντρίμμια τὸ κεφάλι ἀπ' τὶς πολλὲς μολυβένιες μπάλλες ποὺ γέμιζαν τὸ πιστόλι του ὥς τὴ μπούκα!

Εἶχε αὐτοκτονήσει γιὰ νὰ μὴν πιαστῆ ὁ ἀρχιλαθρέμπορος δήμαρχος τοῦ Τρεζτὲλ Ἰωάννης-Ρενὲ-Μαρία Ὀμνὲς ντὲ Λεζονγκάρ, κόμης ντὲ Γκονερού!

Κι' ἐγὼ ἔγινα λοχαγὸς τῶν τελωνοφυλάκων.

ΑΠΟ ΔΩ ΚΙ' ΑΠΟ ΚΕΙ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

Γατοσκυλομαχία. Ἡ μεγαλείτερη γατοσυγκέντρωσις. Γάτοι γιὰ τὴν Ἁγία Ἑλένη. Γιὰ τὸ χαπῆρι τοῦ Μ. Ναπολέοντος. Τὸ ξεσήκωμα τῶν Ἄγγλων θαυμαστῶν του. Γατοεμπόριο. Ὅπου ἐπεμβαίνουν οἱ αἰώνιοι γαβριάδες. Κινέζικα κοπλιμὰν καὶ ταπεινοφροσύνες, κ.τ.λ.

Στὴν πόλι Τσέστερ τῆς Ἀγγλίας συνέβη κάποτε μιὰ ἀναστάτωσις, ἀπ' τὶς πιὸ περίεργες ποὺ ἀναφέρει ἡ ἱστορία.

Τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Μέγας Ναπολέων ἐξορίστηκε στὴ νῆσο τῆς Ἁγίας Ἑλένης, πολλὲς εὐπορες οἰκογένειες τοῦ Τσέστερ, ποὺ συμπαθοῦσαν καὶ θαύμαζαν τὸν μεγάλο καταστητή, μολονότι ἦταν ἐχθρὸς τῆς πατρίδας τους, ἀποφάσισαν νὰ πᾶνε καὶ νὰ ἐγκατασταθοῦν στὸν τόπο τῆς ἐξορίας του. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ νησὶ τῆς Ἁγίας Ἑλένης ἦταν γεμᾶτο ἀπὸ ποντίκια, ἀποφάσισαν νὰ πάρουν μαζύ τους καὶ μπόλικες γάτες γιὰ νὰ τὰ ἐξαλοθρεύσουν. Συνεννοήθηκαν λοιπὸν κ' ἀνέθεσαν σ' ἕνα τους ἀντιπρόσωπο νὰ κολλήση σ' ὅλους τοὺς δρόμους εἰδοποιήσεις, ἡ ὁποῖες νὰ γράφουν, ὅτι κάθε γάτος ἀγοραζότανε γιὰ 16 σελλίνια καὶ κάθε νεαρὴ γάτα γιὰ μισὴ κορῶνα!

Φυσικά, οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως δὲν περίμεναν νὰ τοὺς παρουσιαστῆ ποτὲ τέτοια εὐκαιρία! Ὅλες λοιπὸν ἡ γυναικοῦλες τοῦ λαοῦ μαζὺ μὲ τὰ μικρά τους παιδιά, κρατῶντας..., τσουβάλια γεμᾶτα ἀπὸ γάτους καὶ γάτες, συγκεντρώθηκαν τὴν ὡρισμένη ἡμέρα καὶ ὥρα στὸ μέρος ποὺ ἀνέφερε ἡ εἰδοποίησις. Μέσα σὲ λίγη ὥρα εἶχαν μαζευτεῖ στὸ δρόμο ἐκεῖνο ἐπάνω ἀπὸ 3000 γάτες! Δυστυχῶς ὅμως ὁ δρόμος ἦταν στενὸς καὶ τὰ τσουβάλια μὲ τοὺς ἀνοῦσιους ἐκείνους μετανάστες δὲν χωροῦσαν πειά. Τότε ἡ γάτες ἄρχισαν νὰ ναουρίζουν ὅλες μαζὺ καὶ στὸν ἐκκωφαντικὸ θόρυβο ποὺ κάναν, προσεπίθεντο ἡ φωνὲς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν καὶ τὰ γαυγίσματα τῶν σκύλων τῶν γύρω συνοικιῶν..

Μέσα σ' ὅλη αὐτὴ τὴ σύγχυσι καὶ τὴ φασαρία, βρῆκαν καιρὸ μερικοὶ μάγκες νὰ λύσουν τὰ κλειστὰ τσουβάλια, μέσα στὰ ὁποῖα ἡ γάτες εἶχαν ἀρχίσει νὰ ἀλληλοτρώγουνται μεταξύ τους, ἐξαγριωμένες ἀπ' τὴ φυλάκισί τους. Μόλις εἶδαν, ὅτι ἦσαν ἐλεύθερες, πήδησαν ἔξω ὅλες τους καὶ χύθηκαν σὰν ἄγρια θηρία ἐπάνω στὶς κατατρεμαγμένες γυναίκες, ἡ ὁποῖες τὄβαλαν στὰ πόδια. Ἄλλα ἀπ' τὰ ἐξαγριωμένα αὐτὰ ζῶα τρίτωσαν τότε στὰ διάφορα μαγαζιά κ' ἄλλα πήδησαν μέσα ἀπ' τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα, δαγκάνοντας καὶ γρατζουνίζοντας ὅποιον εὕρισκαν μπροστά τους!

Ἀλλὰ ὁ κίνδυνος ἔγινε ἀκόμα μεγαλείτερος, ὅταν ὅλοι οἱ σκύλοι τῆς πόλεως ἐνέσκηψαν στὸ μέρος ἐκεῖνο κ' ἔστησαν ἄγριο καυγᾶ μὲ τὶς γάτες! Οἱ περίοικοι ἀναγκάστηκαν τότε νὰ μεταχειριστοῦν ὅπλα, γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπ' τὴν πρωτοφανῆ ἐπιδρομὴ τῶν λυσσασμένων αἰλουροειδῶν. Ἔφτασε μάλιστα στὸ μέρος ἐκεῖνο κ' ἕνα στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα, τὸ ὁποῖο ἄρχισε τὸν πόλεμο μὲ τὶς γάτες!

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι σκοτώθηκαν στὸν ἀγῶνα αὐτὸ 1500 γάτες, ἡ δὲ ὑπόλοιπες κρύφτηκαν σὲ διάφορες ἀπωθῆκες καὶ σὲ σκοτεινὰ ὑπόγεια, ὅπου δὲν μπόρεσαν νὰ τὶς ἀνακαλύψουν οἱ διῶκται των. Κι' ἔτσι τελείωσε κατ' εὐχὴν ἡ πρωτοφανὴς αὐτὴ γατο—ἐπανάστασις!....

* * *

Ὁ Ἄγγλος μυθιστοριογράφος Φένιμορ Κοῦπερ διηγεῖται σὲ κάποιο βιβλίο του, ὅτι οἱ Κινέζοι ὅταν συνδιαλέγονται, μεταχειρίζονται φράσεις ὑπερβολικὰ κολακευτικὲς γιὰ τὸν ὁμιλητή τους, ἐνῶ γιὰ τὸν ἑαυτό τους μιλοῦν μὲ ἄπειρη συγκαταβατικότητα καὶ ταπεινοφροσύνη. Ἀναφέρει σχετικῶς ὁ Κοῦπερ τὸν ἀκόλουθο διάλογο, ποὺ, καθὼς λέγει, τὸν ἄκουσε ὁ ἴδιος ὅταν ταξίδευε κάποτε στὴν Κίνα:

— Πῶς ἔχει τὴν ὑγεία του ὁ ἐκλαμπρότατος Γάγκ;

— Τὸ τιποτένιο μου σαρκίο εἶνε καλά, δόξα τῷ Θεῷ.

— Ἀλήθεια, πόσα ἀγγελοκάμωτα παιδιὰ ἔχετε ἀποχτήσει;

— Μὰ θἄχω ὡς πέντε ἄθλια ἐκτρώματα.

— Καὶ ἡ πολύτιμος ὑγεία τῆς σπανωτάτης γυναίκας σας πῶς εἶνε;

— Ὤ, πάει νὰ σκάση ἀπὸ ὑγεία τὸ φρικῶδες γύναιο!

— Ἔρχεστε κανμιὰ μέρα νὰ φᾶμε λίγο ἄθλιο φαγὶ στὸ παληόσπιτό μου;

— Ὤ, εἶνε μεγάλη μου τιμὴ νὰ καθήσω στὸ βασιλικὸ τραπέζι τοῦ μεγάρου σας.

— Σύμφωνα λοιπόν. Σᾶς ἀφίνω μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

— Πηγαίνετε στὴν εὐτυχία καὶ στὴ χαρά.